

vakverenigingen worden gevormd. *In geen geval zal echter onze Maatschappij dit deel van haar werkzaamheden, het behartigen van de belangen van den geneeskundigen stand, uit handen mogen geven of dulden, dat een andere vereeniging, een andere bond, deze gewichtige taak aan haar ontrukkt.*

Dit meende ik toen en dit meen ik nog.

Groningen, 20 Februari 1919.

G. C. NIJHOFF.

II.

Het gezag, dat van de stem van prof. KOUWER pleegt uit te gaan, doet mij in verzet komen tegen de afkeuring, die, in uitingen als „*het in letterlijk ieder opzicht ongerechtvaardigde wantrouwen* (der specialisten) *gepaard aan onbegrensd egoïsme*” gelegen, op den slechts oppervlakkig georiënteerde den indruk moet maken, dat de specialisten geen *billijke* wenschen in de oude Maatschappij te behartigen hadden. Dergelijke, niet door bewijzen gestaafde, geringschattende critiek komt mij zoo min gerechtvaardigd voor, als de terechtwijzing met het woord „*onbehoorlijk*” van den afgevaardigde ter algemeene vergadering, die het extraparlamentaire hoofdbestuurderschap van den heer SCHREVE toetste aan de belangen der Maatschappij.

Van anderen aard dan in de bovengenoemde gevallen behoort toch wel in een gedachtenwisseling het verschil te zijn, om een der partijen recht te geven op het standpunt van den censor morum.

Delft, 22 Februari 1919.

J. G. SCHNITZLER.

III.

Het heeft mij getroffen, dat bij de geheele vakactie van onze Maatschappij en ook bij het schrijven over de tegenwoordige desorganisatie in de geneeskundige wereld zoo zelden naar voren gebracht werd de dieper liggende oorzaak van den ontstanen toestand, nl.: het steeds groeiend conflict, dat bestaat tusschen onze tegenwoordige samenleving, die steeds meer op zuiver materiele eischen wordt ingesteld, en de uitoefening van ons beroep, dat slechts goed beoefend kan worden in een samenleving, die op meer humanitair grondslag is opgericht.

Ik weet zeer goed, dat met dit inzicht geen onmiddellijke oplossing van de tegenwoordige moeilijkheden wordt verkregen, maar ik weet ook, dat met dit inzicht de aanhangige conflicten in onze Maatschappij een geheel ander uiterlijk verkrijgen en de oriëntatie een geheel andere wordt. Weinig artsen zijn zich dit blijkbaar bewust. Dien weinigen collega's echter, die mijn inzicht deelen, verzoek ik hier van mededeeling aan mij te doen.

Amsterdam, 25 Februari 1919.

Keizersgracht 489.

J. VAN BREEMEN.

IV.

Nu er — en terecht — zooveel door zoovelen geschreven wordt naar aanleiding der beroering in onze Maatschappij tot bevordering der geneeskunst, kan het zijn nut hebben voor ieder, ten einde scherp zijn in te nemen standpunt te bepalen, voor zichzelf een antwoord te geven op de volgende vragen:

Is het wenschelijk en mogelijk, dat er één vereeniging is, waarvan *alle* artsen lid kunnen zijn?

Moet en kan dit lidmaatschap gepaard gaan met eenigen dwang?

Moet een dergelijke vereeniging één lichaam zijn of kan daarbij groepsorganisatie ingevoerd worden?

Indien groepsorganisatie toelaatbaar geacht wordt, moet en kan dan (met het oog op de eerste vraag) voor de Maatschappijleden het lidmaatschap eener groep verplicht zijn?

Bij het beantwoorden dezer vragen houde men de algemeen-geneeskundige (ideale) belangen, die ik wel niet nader behoef aan te wijzen, en de zoogenaamde vak-

(materieele) belangen in het oog, terwijl tevens gelet dient te worden op de splitsing der praktijk. Indien men het met zich zelf eens is geworden, wat het *meest wenschelijk* is, dient men zich daarnaast rekenschap ervan te geven, wat *mogelijk* is, nadat men bepaald heeft of zooveel mogelijk vrijheid dan wel dwang moet heerschen.

Koog aan de Zaan, 25 Februari 1919.

C. W. VRENDENBERG.

V.

Er zijn nu reeds vele bladzijden in dit *Tijdschrift* beschreven door vele vooraanstaande mannen in onze Maatschappij, maar geen dezer heeft mij een raad gegeven, die juridisch iets consequents heeft, omtrent hetgeen vooraf behoort te gaan aan al datgene, waarover nu zooveel geredekaveld wordt.

Mijns inziens zijn er slechts twee mogelijkheden, nadat de algemeene vergadering in December de hoofdbestuursvorstellen niet in behandeling nam. Het hoofdbestuur had zich hierbij kunnen nederleggen en den wensch der algemeene vergadering uitvoeren (wat ik meen, dat zeer goed mogelijk ware geweest), of het had de afstemming der voorstellen als een échec te beschouwen en moeten heengaan. Dit laatste doet het nu wel, maar eenigszins aarzelend. Het blijft gedeeltelijk hangen. Enkele oude leden met eenige nieuw toegevoegde leden hebben zich bereid verklaard de zaak loopende te houden en hebben bovendien getracht een oplossing te vinden om uit deze impasse te geraken. Dit is half werk en volstrekt verkeerd. Dit zal de Maatschappij niet uit het moeras helpen, maar er dieper in. De fout zit hier. Het oude hoofdbestuur gaat heen. Goed! *Maar dan ook zoo spoedig mogelijk. In den kortst mogelijken tijd, liefst binnen een maand, had een nieuwe buitengewone algemeene vergadering bij elkaar geroepen moeten zijn*, waar een nieuw hoofdbestuur, naar den wensch, uitgedrukt op de buitengewone algemeene vergadering, in December gehouden, was gekozen, en dit nieuwe hoofdbestuur had staande deze vergadering het voorstel ter tafel gebracht: de vākbeweging in of buiten de Maatschappij. Ik beveel deze oplossing nog aan als de eenige, die gevolgd kan worden. De secretaris behoort voortaan een adviseerende stem te hebben. Kan hij zich hiermede niet vereenigen, het spijt mij voor hem. Het belang der Maatschappij gaat boven een persoonlijk belang. Onze dankbaarheid ten opzichte van hem mag niet uitloopen op een schade voor de belangen onzer Maatschappij. Dat kunnen wij niet verantwoord tegenover de leden der Maatschappij, die na ons komen en de zaken objectiever zullen beoordeelen.

Rotterdam, 25 Februari 1919.

J. H. AKKERMAN.

CLASSEERING EN RECLASSEERING VAN ARBEIDERS.

Collega F. HIJMANS heeft in het vorige nummer van ons *Tijdschrift* denkbeelden ontwikkeld om te komen tot de oprichting van een centraal instituut met afdelingen in den lande verspreid, ter classeering der arbeiders of reclasseering na ongeval of ziekte. Mijn grief tegen dit opstel is, dat het te veel naar de schrijftafel riekt en te weinig rekening houdt met dat, wat reeds bereikt is of spoedig bereikt zal worden, terwijl het ontwerp anderzijds zóó topzwaar is, dat de verwezenlijking van de goede gedachte, die er aan ten grondslag ligt, begraven dreigt te worden door den omvang van de gestelde taak. „*Qui trop embrasse, mal étreint*”.

HIJMANS wenscht allereerst de beroepskeuze op sterk gedetailleerde wijze. De psycholoog (let wel, in de eerste plaats genoemd) en de geneeskundige moeten samen den jeugdigen of volwassen werkman onderzoeken. Dit alles herinnert sterk aan de voorstanders van het stelsel van TAYLOR-GILBRETH. Het is de school van MÜNSTERBERG, AMAR c. s.. In het stuk van HIJMANS wordt het voor en tegen hiervan eenvoudig niet aangeroerd, evenmin besproken de vraag, of de industriele verhoudingen plaats bieden aan of vraag hebben naar een dusdanige gedetailleerde arbeidsprestatie. De tegenwoordige industrie, en zeer zeker in de toekomst, gaat naar een zeer sterke arbeidsverdeling met overwegend machinalen arbeid. De arbeidsmethoden worden steeds eenvoudiger; vak-kennis wordt steeds meer een overbodige weelde voor de massa.